

Приморске новине

Излази мјесечно ■ Година XXIII ■ број 386

**Будва, јануар 1995.
Цијена 1 динар**

ДНЕВНИК УРЕДНИКА

РИЈЕЧ О ЈАВНОЈ РИЈЕЧИ

Свој други живот, или други дио живота, "Приморске новине" су стицајем околности почеле свечано – 22. новембра на Дан ослобођења општине. На свечаној сједници са задовољством су прелиставане, а многи су се запитали зашто није бутице излазили скоро три године. Слично је било и у Петровцу, где су новине стигле уочи свечане академије. Било је честитки, похвала, понеки предлог и – критика.

ла, понеки предлог и - критика.

А већ сјутра, да кажем првог радног дана на припрему следећег броја, приспјела су и два писма. У првом наш уважени суграђанин, читалац и сарадник листа, Никша Фабрис, честита поновно излажење листа и шаље копију уплатнице за претплату на лист за 1995. годину. У другом, Светозар Вукојевић, професор у пензији из Зрењанина, који 35 година љетује у Будви, моли да му шаљемо "Приморске новине" кад почну да излазе и пише да ће се претплатити за следећу годину. Прочитао човјек у неком дневном листу да ускоро треба да крену "Приморске новине" у Будви, па хоће да њима "премости" простор и вријеме између Будве и Зрењанина, између два љета. Та два писма су, несумњиво, биле прве честитке, и подстрек за стварање једног листа, који заиста и треба да постоји због читалаца.

Но, свака је Његошева света, па и она "Чашу меша још нико не попи..." Два дана касније, на Радио-Будви тонски запис са конференције за штампу Ватерполо клуба "Будванска ривијера" на којој директор клуба рече како су, између осталих, и "Приморске новине" писале неистинито о том клубу и тиме му нанијели штету. Итд. итд. Данас, кад ништа није толико девалвирало колико морал, неистина нема пријашњу тежину, али новинама које држе до части и угледа професије (а "Приморске новине" су такве, па ма колико то некоме изгледало као мало, локално, гласило) није било девалвирање моралних и професионалних категорија, та квалификација тешко пада. И раније је као новинар, и сада стицјем околности као вршилац дужности главног и одговорног уредника, држао сам се упутства старог Предрага Милојевића "Новинар може да погријеши, али не смije да лаже". А у "инкrimисаном" тексту нема ни грешке, ни лажи. Ради се о "вешти виђеном" реаговању на новинске текстове: "најбоље" је рећи то је неистинито писање и - тачка. Ко хоће тако лако ће, нажалост, наћи и ко ће то објавити и "саопштити јавности праву истину". Десило се то и овога пута, а један колега нам је уз то што је чуо, "неистине", приписао још и да смо објавили "лажи". Између те двије ријечи нема неке велике језичке и суштинске разлике, али један колега је мислио да ће тако и "најпрофессионалније" обавити посао, да ће нас жеће оправити ако нам дода и то "лажи" и, наравно, боље извршити обавезу према онима - због којих пише.

и око којих пише.
И nije ovdje toliko problem u rukovodstvu Vaterpolo kluba "Budvanska rivijera", njihova je stvar kako će raditi, a novinara kako će o tome izjavljivati. *"Чудно"* je kako u ovaj novinarski savjetnik, kroz

САВЈЕТОВАЊЕ О ТРАНФОРМАЦИИ ПРИВРЕДЕ

СПРИЈЕЧИТИ ЗЛОУПОТРЕБЕ

У ХОТЕЛУ „Могрен“ крајем децембра, одржано је савјетовање о својинској и управљачкој трансформацији привреде, које су организовали Савез самосталних синдиката Црне Горе, Републичка агенција за преструктуирање привреде и страна улагања и Универзитет Црне Горе.

У поздравној ријечи, предсједник Савеза самосталних синдиката Данило Поповић је рекао, да циљ ове расправе није само анализирање досадашњих искустава трансформације, већ покушај стварања претпоставки за бржу и ефикаснију трансформацију привреде. Савез синдиката има дефинисане одјељене досадашњег тока трансформације власништва и што је важније циљеве за које се зајлаже ради заштите положаја запослених у овом процесу,

рекао је Поповић и нагласио да синдикат није задовољан досадашњим током трансформације у републици. Називајући тај процес папирнатом трансформацијом, председник црногорског Синдиката каже да се на тај начин стварају услови за дальњу пљачку друштвеног капитала, приликом које најгоре пролазе радници.

друштвеног капитала. Затој је, каже он, посвећена максимална пажња објективизирању методологије и вриједности капитала, како би се очувао на нивоу који ће заслужити будућу приватизацију на добробит новим генерацијама.

По оцјенама мр Драгиће
Боричића, не треба претјера-
но захтијевати када је у пи-
тању прошена вриједности
подразумјевајући да ће она
бити обављена на објективан
начин процесом трансформа-
ције власништва на ржишту
капитала. На другој страни,
по оцјенама Боричића, про-
цес власничке трансформа-
ције подразумјева амбијент
развијеног тржишта хартија
од вриједности.

од вриједности.

This aerial photograph captures a coastal city from a high vantage point. In the foreground, a large, modern port facility with numerous white storage tanks and industrial structures is visible, situated along a rocky shoreline. To the right of the port, a dense cluster of older, multi-story residential buildings is built on a hillside. The city extends further back, with more buildings and green spaces. In the background, a range of hills or mountains is visible under a clear sky.

РЕВИЗИЈА ГЕНЕРАЛНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА

НА СЛЕДНИЦИ Скупштине општине Будва за казаној за 28. децембар (послије излажења изштампе овог броја „Приморских новина“) предвиђено је да прва тачка дневног реда буде усва-

јање нацрта Генералног урбанистичког плана приобалног појаса општине Будва за подручје Будве и Бечића, а план ће послије тога бити најављеној расправи.

Поред тога, предвиђено

**СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БУДВА
И ЈП "ИНФОРМАЦИЈИВНИ ЦЕНТАР"
ВАЛИ ЖЕЛЕ
ПУНО СРЕЋЕ И УСПЕХА
У НОВОЈ 1995. ГОДИНИ**

Приморске Небо

УЗ ОВАЈ БРОЈ ВАМ ПОКЛАЊАЈУ
КАЛЕНДАР ЗА 1995. ГОДИНУ
СА АУТОПОРТРЕТОМ
АНАСТАСА БОЦАРИЋА

алог у поруџија
ог скупа.
Р. Павићевић

СВЕЧАНО ОБИЉЕЖЕНА ПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦА ОСЛОБОЂЕЊА

НАША општина је свечано обиљежила 22. новембар – Дан ослобођења општине. На свечаној сједници Скупштине општине у сали „Зета-филм“ у присуству бораца, родбине погинулих и умрлих бораца и бројних гостију, о педесетогодишњици ослобођења, резултатима и перспективама развоја општине, говорио је предсједник СО **Жарко Миковић**.

Додијељено су новембарске награде које су за 1994. године добили јавне установе Град-театар и Спомен-дом Црвена комуна, Дирекција за јавне радове Црне Горе и Бранислав Митровић. Саопштавајући одлуке жирија, његов предсједник Душан Божовић је истакао да су и поред постигнутих ре-

зултата у спорту и физичкој култури изостали предлози за додјелу овог признања спортистима и спортским колективима. У име награђених захвалио се Миодраг Раичевић, директор Дирекције за јавне радове Црне Горе.

Новембарска награда се састојала из плакете и новчаног износа од хиљаду динара, а Дирекција за јавне радове је новчани износ награде поклонила Радио Будви за побољшање техничке опремлености.

У Петровцу је 22. новембра увече одржана свечана академија на којој је о педесет годишњици ослобођења општине говорио Урош Зеновић.

ДОСАДАШЊИ ДОБИТНИЦИ НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ

КАО посебно друштвено признање Новембарска награда општине Будва се додељује од 1971. године и досад је додељено 87 пута, 39 пута организацијама, а 48 пута појединцима.

Добитници новембарске награде досад су били: Зета-филм, Никола Вучковић, Стефан Митровић (1971), УП „Свети Стефан“, Стево Лукетић, Душан Миковић, др Војо Франчићевић (1972), АМД „Будва“, Извиђачки одред „Браћа Иладинов“ Скопље, Извиђачки одред „Нико Айлус“, Културни центар, СУБНОР Будва, Служба за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију, Фолклорни ансамбл „Кањаш“, Вукица Бечић, Андрија Баконовић, Љука Јурашевић, Јово Ивановић, Имре Гордон, Никола Јовановић, Милан Митровић, Саво Петковић, Ристо Стијовић, Никола Шиповац (1974), Градска музика, МЗ Петровац, Монтенегроту-

рист, Основна школа „Степан Митров Љубиша“, „Приморске новине“, Радосав Анђел, Петар Кнежевић, Крсто Медиговић, Љука Радовић (1975), Друштво за спортиве на води, Комунално-стамбено предузеће, Природно љечилиште РВИ „Лучице“, Медицински центар „Данило І“ Цетиње, Еранко Зеновић, Јела Зеновић, Томо Мартиновић, Војо Милић, Бошко Перешић (1976), Болинг клуб „Морен“, Извиђачки одред „Вукица Матровић-Шуља“, Јадрански сајам, Ивица Лалић, Загорка Радуловић (1977), МЗ Будва II, ОРБ „Вукица Митровић-Шуља“, Електродистрибуција, Основна школа „Мирко Срзентић“, Трипо-Гиле Мушура, Ристо Новаковић, Карло Петелин (1978), Дом здравља, ООУР „Топола“ пекара Будва, Општински штаб ЦЗ, ОРБ „Буро Пуцар - Стари“ Сарajevo, Пеко Ли-јевић, Илија Медигорић, Ева Митровић, Синиша-Бе-по Поповић (1979), Секција за питање друштвеног положаја жена Свети Стефан, Љиљана Борета, др Лазар Љубишић, Станица Митровић, Светозар Радуловић (1980), ООУР „Хотели Бечићка плажа“, Секција за питање друштвеног положаја жена Петровац, Саво Кујлач, Милан Новчић, и Милорад Драговић (1981), ООУР „Комуналне службе“, Минтенегротурист, ОУР ТХ „Словенска плажа“, ОКУД „Кањаш“ - хорска секција, Босилька Ђуринић, Јанез Кобе Јубљана, Кеснија Драговић, Милорад Дагчевић, др Мирслав Лукетић (1984), Вида Огњеновић, Слободан Словинић, Скупштина општине Цетиње (1990), Дирекција за јавне радове Црне Горе, ЈУ „Град-театар“, ЈУ „Црвена комуна“ и Бранислав Митровић (1994).

ПРЕТПЛАТИТЕ се на „Приморске новине“ – тако ћете најједноставније и најsigurnије доћи до сваког броја листа и истовремено допринијети његовом редовном излажењу. Претплата за 1995. годину износи 10 динара за један примјерак, а уплаћује се на жиро-рачуун ЈП „Информативни центар“ Будва број 50710-603-5-2853 код СПП Будва.

Нарубеница

за претплату на „Приморске новине“ за 1995. годину

(презиме и име – назив фирме)

(улица и број)

(брой поште и мјесто)

Напомена: Нарубеницу и потврду о уплати годишње претплате пошаљите на адресу: „Приморских новина“ поштански фах 14 85310 Будва, или на телефонс број 086/52-024.

Писма читалаца

ПРИМЈЕДБЕ НА ПРВИ БРОЈ

Господине главни и одговорни уредниче,

КАО и све општине широм Црне Горе и Југославије, и наша је ових дана свечано обиљежила значајни јубилеј: 50 година ослобођења од фашистичког окупатора и толико година живота и рада у слободи. Урадила је то скромно, али видљиво – баш како и треба. На дан 22. новембра свечана сједница Скупштине општине са ријечју предсједника општине и краћим квалитетним програмом (у Петровцу, увече, свечана академија у Дому Црвене комуне), додјела Новембарске награде. И, на руке присутних послије трогодишњег неизлажења, – наше „Приморске новине“. Обрадовао сам се као и многи други. Наредних дана пажљivo сам прочитao тај веома обиман број листа (12 страница) којега, заиста, није било лако испunitи квалитетним прилозима. Надам се да mi нећete замјерiti ако дам неке примједбе на овај први број обновљених „Приморских новина“. Слободан сам да то урадим тим више и прије што, као и Ви, нијесам члан ни једне политичке партије. Примједбе се односе на питање: како су „Приморске новине“ обиљежиле 50-годишњицу ослобођења општине од фашистичког окупатора?

Одмах да кажем: мало и не на одговарајући начин. Конкретно:

– На првој и другој страни дат је разговор двојице уредника са предсједником Скупштине општине господином Жарком Миковићем са надаслом... поводом 50 година од ослобођења, а чак ни првим питањем предсједник није био подстакнут, поготову обавезан, а то је требало за ову прилику, да каже бар нешто о тим данима из новембра 1994. године чији јубилеј свечано обиљежавамо. Бар толико да иденитикује, да именује оне који наступају и ослобађају овај крај, као и оне које ослободиоци прогерују као непожељне и поражене.

И на другој страни дат је „Програм прославе 50-годишњице ослобођења општине Будва“. И то је све.

Дат је, међутим, веома истакнуто чланак (на основу одржаног предавања) о ослобођењу Будве 1918. године – поводом 76-годишњице. Из овог чланка се, нармално, јасно види ко су ослободиоци, а ко је пред њима одступао (аустро-угарска војска, која је била непријатељ-окупатор). Јединицама српске војске – Јадранске трупе које

су наступале кроз Црну Гору није командовао пуковник Михаиловић (!) већ, мислим, пуковник Милутиновић. Сасвим је у реду да се пише и о ослобођењу 1918. године, иако се ради о „обичној“ годишњици. Тим прије, мора се у „Приморским новинама“ појавити текст о 50-јој годишњици ослобођења од фашистичког окупатора (1944-1994), коју наша општина свечано обиљежава.

А што да се каже о давању простора у листу, у данима нашег јубилеја, извјештајима швајцарских команданата о „операцији чишћења Грбља“ (јеворнато је ријеч о 1869. години).

Ујерен сам да ће „Приморске новине“ достојно обиљежити велики јубилеј, 50 година победа над фашизмом, којој су црногорски и српски народ, и јуначком борбом и огромним жртвама, дали велики допринос, а Југославија се на свјетској сцени појавила „не као коморџија, него као извиђач“.

Искрено поздрављам ваше најављене покушаје да „заиста будете објективни и непријатељски“. То, скакају, неће бити нимало лако.

Пеко Љијешевић

• • •
ЗАХВАЉУЈЕМО нашем читаоцу и сараднику на примједбама које је дао на садржај претходног броја „Приморских новина“. Све примједбе читалаца су нам драгоцене, посебно кад долазе од људи који су у дужем периоду били везани за наш лист.

Писмо објављујемо у целини, али ради потпунијег информисања читалаца морамо напоменети и следеће:

„Приморске новине“ су изашле на Дан ослобођења општине и оцјенили смо да је најприхватљивије решење да тим поводом објавимо разговор с предсједником Скупштине општине Будва. Садржај и овог и сваког другог разговора, наравно, зависи од питања и одговора, и он је такав какав јесте. Ми сматрамо да је прилагођен тренутку, што подразумијева да неко може да мисли и другачије. Тачно је да нијесмо поставили директно питање о ослобођењу Будве 1918. године, али сматрамо да то и није било неопходно јер се, ипак, ранијих година и годишњица у нашем листу о томе доста писало, и да је то нашим читаоцима и грађанима општине доволно познато.

– Тачно је да смо дали „веома истакнуто“ чланак о ослобођењу Будве 1918. године. И то с правом јер се о том догађају, а то је да је то било неопходно јер се, ипак, ранијих година и годишњица у нашем листу о томе доста писало, и да је то било неопходно и неправдано

– Не слажемо се са примједбом да смо дали „толико простора“ у листу, у данима нашег јубилеја, извјештајима швајцарских команданата о „операцији чишћења Грбља“, јер се ради о серији текстова у рубрици „Трагом документа прошlosti“ започетој са ослобођењу Будве 1918. године. „Операција чишћења Грбља“ је 14. наставак прве наставак је био (Уз годишњицу Бокељског устанка, два наставка о аустроугарским утврдама, шест наставака о одбрани Космача, један о снагама на почетку устанка, два о паду Станјевића, и један, објављен јула 1991. године, „Примједба за операцију чишћења Грбља“) и да су „Приморске новине“ редовно излазиле једном мјесечно,

поменути текст био изашао, сад већ давне, 1991. године. Игак, дијелом се осјећамо одговорним што с обзиром на прекид у излажењу листа, нијесмо читаоце подсјетили о каквим се документима ради. Зато подсјећамо да смо у броју 359. од априла 1990. године на крају текста „Уз годишњицу Бокељског устанка“ објавили следеће:

„Овом устанку је доста писано у протеклих 120 година, а поводом његове 100. годишњице одржан је и научни склоп 1970. Међутим, један од недостатака јесте врло мали број објављених конкретних операција вођених у току сличних борби, али непосредно послије операција писаних стручних извјештаја од стране учесника борби. Ову празнину донекле употпуњава нека документа о операцијама аустроугарске војске у вези борбе на Брајићима и посебно у одбрани Космача, као и неких операција у Грабљу и поборима. Фотокопије ових документа је донио Јоко Н. Дапчевић из Бечког ратног архива, па му додујемо посебну захвалност.“

На крају, захваљујемо гостину Пеку Љијешевићу на жељама да истрајемо у нашем покушају да „заиста будемо објективни и непријатељски“. Слажемо се и да то, заиста, неће бити нимало лако. Али, понављамо, покушајемо....

ГОДИШЊИЦА ПЉЕВАЉСКЕ БИТКЕ

ВИЈЕНЦИ НА СПОМЕНИК ПАЛИМ БОРЦИМА

ПОВОДОМ 53. годишњице Пљевљанске битке Општинска организација СУБНОР-а Будве је и ове године 1. децембра посетила споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора у Пљевљима. На споменик су вијенце положили Момчило Ђојовић, предсједник СО Пљевља, Јово Чоло-вић, предсједник ОО СУБНОР-а Пљевља, а у име СУБНОР Будве и чланова породица палих бораца Ловћенског батаљона – Приморско-соколске IV чете, Панто Митровић и Даница Грговић. На комеморативном скупу говорио је предсједник СО Пљевља Момчило Ђојовић који је том приликом између осталог рекао:

– Најбоље што је имала Црна Гора у том времену, тог децембра, било је у бици на Пљевљима. Многи црногорски домови тог дана су се угасили,

али су истог дана и путеви слободе биле широм отворени. Нака историја још проучава Пљевљанску битку, нека војни стратези проучавају да ли је требало овако или онако, али у срцима честитих и поштених људи заувијек ће бити уписане имена најбољих синова Црне Горе који су тог дана положили животе за слободу. То вријеме нико, коме је стало до части, образа и слободе никад не може заборавити.

Панто Митровић, учесник Пљевљанске битке, евоцирао је успомене на своје другове саборце из Ловћенског батаљона и са пијететом говорио о њиховој младости, пожртвовану, храбrosti, чојствту и јунаштву, и положио на споменик својим саборцима гране маслине, рузмарина, лимуна и поморанде, као симбол незаборава, љубави, мира и заједништва.

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА У ПОСЈЕТИ САРАЈЕВУ

ПОМОЋ КРОЗ КИШУ МЕТАКА

- Друга наша браћа и сестре, захваљујем на топлом дочеку и обавештавам вас да је наше мало, питомо приморско место увијек у мислима са вами, заједнички преживљавамо све недаће које је доноси овај рат и надамо му се скромом крају како би се и ми вратили у нормалну колегичину живота.

Овако је Зора Поповић, предсједница Одбора Кола српских сестара из Будве, обратила особљу болнице Касиду у Сарајеву.

Болници је предата прикупљена помоћ која се састојала од двије тоне љекова, десет тона хране, 500 чаршава, 200 лебади, 400 пешкира, неколико стотина папуча, 400 пеленца за бебе, осам килограма Павловићеве масти, неколико пакета флашица за бебе, 300 пари хируршких рука-вица и 200 пакета одјеће и обуће за лица из настрадалих подручја које је примило Коло српских сестара са Па-

ла.

● Ова акција је трајала пуних два мјесеца. Одзив грађана Будве је огроман и несебичан. Посебну захвалност дујемо ХТП „Будвански ривијера“, Дому здравља и апотеци „Будва“, хотелу „13. мај“ из Бечића, „Монтенегроекспрес“-у, „Маркан“-у, „Кремисимоцмерц“-у, „Аутограде“-у из Београда, „Маркоте“-у из Будве, Јадранском сајму, „маестрал т...“ и „Имобилији“.

- Морам нагласити да се ова болница налази на првим борбеним линијама, да је у изузетно лошем стању, без могућности за нормално функционисање. Од августа нико није закорачио на тај терен, јер је то опасна ратна зона. Ми смо први стигли, а прошли смо око три километра искључиво ноћу, кроз кишну метака која нас је за-сила.

Двојица сара-

јевских бораца, који су ишли пред нама, погнули су - каже Зора Поповић. Чланови Одбора Кола српских сестара Зора Поповић, Милка Лалић, Вера Станишић, Иванка Бечић, Рада Сокић, Марија Лазаревић и Боба Маровић обишли су болницу и сваког ранијника почиствали колачима које су вриједне домашице Будве, Бечића и Светог Стефана умијесиле.

Наша браћа, Ђуро Бечић, Лука Чучук, Владо Кульчић, Филип Поповић, Велизар Маровић, Миладин Сарич, Данило Франета, Момир Маровић и Јурош Козица дали су крв. Будвани су дочекани с великим одушевљењем али и изненађењем, јер праје нас нико није успио да им се приближи било којом врстом помоћи.

У одбору за дочек били су командант Сарајевско-романијског корпуса - генерал Милошевић, помоћник мини-

стра за унутрашње послове Симо Тушевљак, особље болнице с екипом љекара и предсједник Општине Српско Сарајево који нам се захвалио на помоћи и нагласио „да је довољно и то што смо дошли када је њима најтеже, па да ништа нисмо ни донијели“ - каже Зора Поповић.

Коло српских сестара из Будве организовало је прољетос двије акције за помоћ посебно угроженим болницама на ратном подручју. Комплетно су успјeli да опреме болницу на Соколцу, а априлски сајам исхране искористили су да помогну борце на првој борбеној линiji у околини Горажда.

Слиједећа већа акција, коју планирају на пролеће, биће помоћ Невесињу - најугроженијем граду херцеговине и ратним болницама у Српској Крајини.

М. Поповић

САОПШТЕЊЕ ОПШТИНСКОГ ОДБОРА НАРОДНЕ СТРАНКЕ

ОПШТИНСКИ одбор Народне странке у Будви је на сједници одржаној 16. децембра посебно разматрао питање економског и социјалног статуса грађана на подручју наше општине. Чињеница да је положај наших радника данас најтежи у посљедњих дводесет година, за нас је била довољно јак мотив да на основу кратке анализе садашњег стања и одређених предлога, покушамо дати свој допринос разрешењу оваквог стања.

У жељи да дођемо до главних разлога који су нагло зауставили ток привредних кретања у Будви, те самим тим узроковали нагло економско сиромашење запослених, неопходно је направити кратку генезу истих и вратити се неколико година уназад. Ми, по многочemu, помињемо 1987. годину као парандигму свих економски релавантних показатеља у привреди Будве. Те је године проценат стално запослених износио 55% од укупног броја радно способних, што је било неколико пута више од републичког просјека. Трговински промет се кретао у висини 34 милиона ондашњих динара по становнику, дакле двоструко већи од просјека у Црној Гори. Наредне године су и поред врло успешних туристичких сезона значиле осјетно снижавање ових показатеља. Тако већ 1990. године билежимо пад процента стално запослених у укупном броју ради способних на 44%. Иако не располажемо најновијим статистичким подацима, чињеница је да се тренутно ове вриједности, као и све остale економски битне величине, налазе на поражавајућем нивоу.

Што се у међувремену додило? Власти су по ново (по узору на своје претходнике) прибегле већ опробаном комунистичком моделу по коме се доходак из привредно развијених подручја сели у оне мање развијене и на тај начин се покривају губици створени катастрофалном економском политиком и промашеним инвестицијама, нарочито у зонама „базне“ индустрије. Тренд овакве „не договорене“ економије је, накалост, задржан до данас и погубно је дјеловао на материјални и социјални положај око 4.000 стално запослених радника у Будви. ХТП „Будвански Ривијера“ као најмногољудније предузеће које запошљава готово 50% од овог броја, тренутно прекиљава најтеже пословне тренутке од свог оснивања. Деструктивна пословна политика и расипништво на једној страни, а изузетно рестрктиран једино према радницима и њиховим правима на другој, су основне карактеристике ове фирмe све од тренутка када је влада РЦГ, преко свог повјереника, преузела старатељство над „Будванском ревијером“. Под овим условима, у наредној години треба очекивати потпуни клап система који ће се, по свему судећи, завршити бескруполозном пљачком његове огромне имовине.

У намјери да помогне, Народна странка је на вријеме упозоравала на опасности које вребају од исхитреног, неселективног и невјероватно јефтиног издавања у закуп сопствених хотела. Изговор да у условима санкција и губитка иностраног тржишта није исплативо загдovati својим хотелима, једnostavno није тачан. Тим прије ако се зна да су некада, велики европски туроператори плаћали нашим хотелерима максималну алотманску цијену полупансиона 9 ДМ. Она је протекле сезоне, када смо имали само домаће гости, износила 30 па и више ДМ. Осим тога, нови закупци хотела су итекако задовољни пословањем истих.

Мора се напоменути да се овог елаборираног примјера, ни у два остала велика будванска предузећа („Монтенегроекспрес“ и „Монтенегропромет“) није много бољи положај радника.

Будући да је свима нама у интересу да сви запослени на подручју наше општине поново стекну економску и социјалну сигурност, на самом крају ћемо још упознати јавност с неким нашим предлозима у том правцу.

Неопходно је под хитно зауставити неконтролисани одлив капитала из Будве, те његовом дистрибуцијом у друга подручја куповину социјалног мира. Да би се ово остварило, потребно је ограничити државни интервенционизам у профитабилним предузећима. Ово се прије свега односи на „Будвански ривијеру“ као потенцијалног акционара привредног развоја Будве. Радикалним примјенама у пословној политики (ослањање на чисто тржишне принципе у пословању; агресивнији пропагандни наступ на старије и потпуна маркентиншка обрада потенцијалних тржишта; увођење система стандардизације у пословању; постепена власничка трансформација, али на битно другачијим основама од садашње; на адекватан начин обезбеђење власничка земљишта на коме су хотели подигнути и тд.) и одређеним кадровским иновацијама, могуће је консолидовати овај велики систем, а самим тим и положај запослених у њему. Коначно се мора промијенити стање које је за све нас врло индикативно, да једино радници у „будетским“ институцијама имају такву-такву сигурност.

КРАЈЕМ новембра група грађана и привредних организација из Будве организовала су акцију прикупљања помоћи за болницу у Требињу, која се углавном састојала у санитетском материјалу.

- У овој акцији посебно су се истакли Дом здравља Будве на челу са др Рајном Дагчевићем, др Милена Филотић, главна медицинска сестра Соња Паковић, медицинска сестра Вјера Чолак, „Јадрански сајам“ уз несебичну помоћ директора Јанка Ражнатовића, Бата Бурића и Зорана Ћијовића, пословника ЈАТ-а и директор Гојко Љубановић, Ненељко Божовић, власник ресторана „Балкан“, Фото-студијо Милорада Тодоровића, Крсто Богетић, власник ПП „Хет трик“ и још много грађана Будве - каже Рајко Краповић, иницијатор ове акције у којој су се још посебно ангажовали Драган Кларић и Небојша Божовић.

Помоћ за требињску болницу је предата 26. новембра

ИСПРАВКА

Прилуком штампања текста "Ослобођење Будве 1981. године" аутора проф. др Јована Бојовића у прошлом броју (385) "Приморских новина" поткрай су се у штампарији неке грешке које могу да битно утичу на разумијевање текста.

У првом ступцу, четврти ред одоздо, написано је се-дамдесетогодишњица, а треба седамдесетшестогодишњица ослобођења.

У петом ступцу, десети ред одоздо, пише православним српским војводама, а треба прослављеним српским војводама.

У шестом ступцу, 33. ред, пише Драгутин Михаило-вић, а треба Драгутин Милутиновић.

Извињавамо се читаоцима и аутору.

ЗАХВАЛНОСТ ДАРОДАВЦИМА

ОПШТИНСКИ Одбор Народне странке у Будви каже се у саопштењу овим поводом, обавештавајући да су нам због тога искрено захвални - рекао нам је Рајко Краповић - Били смо гости и Радио-Требиња а договорено је да крајем децембра организујемо доловац њихове екипе за трансфузију крви у Дом здравља Будве.

Договор је реализован 23. децембра када се 127 наших суграђана одазвало позиву, од којих је 93 дало крв, а 34 није то могло учинити из медицинских разлога.

● М. Поповић

БАНКА ПОСЛОВНОГ СВИЈЕТА

КОМЕРЦИЈАЛНА

БАНКА

КОМЕРЦБАНКА А.Д.

БЕОГРАД

ЕКСПОЗИТУРА БУДВА

РАДНО ВРИЈЕМЕ ОД 8-14 ЧАСОВА

ТЕЛЕФОНИ (086) 51-545, 51-556; ФАКС (086) 51-794

ИНТЕРВЈУ

БРАНИСЛАВ МИТРОВИЋ, АРХИТЕКТА, ДОБИТНИК НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ БУДВЕ 1994.

ПРОСТОР „ПОКРИТИ“ – ПАМЕЋУ

Ова награда ми значи дosta, заправо то не може да се објасни кроз форму саме награде. Посебно ми значи да једна средина из које човек потиче, а зnamо да је по једној старој или често веома тачној историјској максими тешко бити поп у своме мјесту, цijени професионални напор који човек угради и поклони тој средини. Јер, све те акције нијесу обожене само комерцијалним интересима, него заиста и једним осjećајем према средини из које човек потиче и где би желio на изјестан начин да допринесе, да да неки свој мали каменчић у беочуту сензабилитете једне средине. Тако сам ову награду заиста доживио као једну од најдражих, не улазећи у то колику она има тежину у оквиру свих награда које сам имао. Мислим да Новембарска награда самим начином како се додјељује у последње вријеме, сваке пете године, има или осваја одређenu тежину која може да буде у некој будућnosti врло респектабилна и доста значајна, а на то упућују и реакције околине.

Овако је Новембарску награду наше општине доживио архитекта Бранислав Митровић, а о (својим) наградама рече и следеће:

– Ја сам добијао и награде града Београда и „Борбине“ у оној Југославије и то су стварно награде које су наше мјесто у професији и које имају одређenu тежину. Те награде значе, јер једноставно човек ради један свој посао, у неком свом атељеу, у некој својој херметичној средини, не обраћајући пажњу на оно што се дешава ту око њега, и послије. Али кад средина у којој делаш то региструје, кад верификује твој рад, то је једно велико друштвено признавање. Ја сам првих десет година радио не-примијећен од средине, а онда је средина обратила пажњу на мене. Послије тога нијесам био болји архитекта, али је тада почeo један другачији однос средине према мени, то повјерење средине је и обавеза према љој, за све даље професионалне дјелатности. Ја то тако доживљавам, свака награда је лијепа пријома, лијеп догађај, потврда и награда неких првених ноћи (а има их много), а жртва у односу на најближе, на фамилију. Али уз то свака награда на изјестан начин представља терет на леђима неког новог, можда слатког, али ужасно обавезујућег терета који ипак притиска.

● Запамтили сте Будванску ривијеру као дијете, када сте завршили четири разреда основне школе, прије више од тридесет година. Данас је све другачије, Будва и околина се градила планирани и мање планирани – како вам то данас све изгледа из угла познатог и признатог архитекте?

– Па, управо ових дана смо имали дугачке расправе око усвајања Генералног урбанистичког плана Будве, па је то прилика да се човек опет враћа, размишља о простору и окружењу у коме живимо. Ја из дјетињства носим другачије слике, на изјестан

начин наивnije, можда и љепше. Жао ми је, мада човек то не може да жали, то је некакав налет интереса, али и напредак, просперитет средине, који не може да се заустави. Помало сам сјетан што се то све прати и мала небрига о ономе што ми око себе радимо и како то радимо. Спреман сам, мада не бих желио да то буде критизерство, да се осјећам одговорним, јер иако не делам активно у овој средини, осећам се мало саучесником, и помало одговорним, али ја ту своју одговорност не могу некако да ухватим, јер ми се чини да су у нашој средини побиједили неки ситни и сопственички интереси у односу на шире, на укупни интерес окружења и средине. И чини ми се да смо помало сви криви, али нијесам склон да овде оптужим професију да је она исклучivo крива за то. Има много кривице колега, нас архитеката, доста се градило, квантитет грађења није истовремено прatio и квалиtet, али мислим да је средина сама прилично крива што је данас како јесте. На одређеним просторима, као што је будванско поље, пројектанти затичу велике проблеме, а у будућnosti ће наилазити и на много веће, јер морају да формулишу коначну, праву слику тога оквира. Сада је тренутак да тaj простор мора да се лијечи рестрикцијама, правним, државним актима, да би један друштвени, или општи интерес, интерес свих нас, надредили појединачним интересима. Мислим да ће то бити прилично тешко, јер сувише је направљено, сувише су се укоријени неке релације, и чини ми се да би једино једним јаким законом финансија, законом новца, могло нешто да се поправи. Поред новца потребни су и јасно архитектонски заједнички урбанистички прваци и јаке општинске структуре. При том не би смјел оштетити те појединачне интересе и власнике, јер ту је уложен одређени лични, а вјероватно и друштвени капитал. Једино тако се може прећи у један нови квалитет али то не можемо заобићи, јер је то заједничко и одређено друге структуре и туристичке и градске англомерације у Европи и Медитерану. Тако да ако до овог тренутка нијесмо били довolno мудри, или довolно одлучни, то ћemo morati u некom budućem тренутku da будемо далеко одлучniji и превiše мудri da bi јednostavno лијечili оно што смо сами себи напрavili.

● Урбанизацију у нашој општини стално прати и новица на урбанисте и општинаре, а има мишљења и да је то наша судбина као атрактивног подручја. И у једном и у другом случају питанje је шта и како даље?

– Ово што је досад урађено дјелом је и нужност оваквог атрактивног подручја и мислим да у томе морамо тражити неке правце будућег разvitka. Једноставно, морамо да направимо одреđenu regulativu, да из тога стане државна, општинска власт да све нас присили, али не да нас опшteti, да оштeti te по-

● Ако до овог тренутка нијесмо били довolno мудri, или довolно одлучni, то ћemo morati u некom budućem тренутku da будемо далеко одлучniji и превiše мудri da bi јednostavno лијечili оно што смо сами себи напravili.

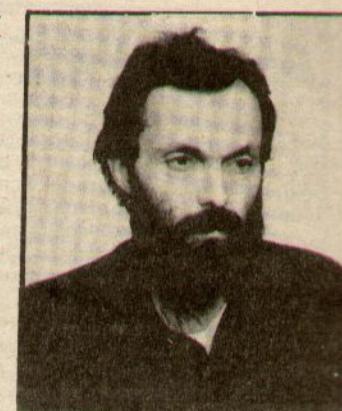
јединичне интересente, јер ипак треба поштовати одređeni ulog, јer су ту уложeni и novci i vjerovalno citavu životi. Znaci pitanje je kačko nadgraditi to novim interesom, ali i mnogo jačim, mnogo moćnjim, koji zapravo pobjeđuje te pojedinačne, separatne pravce i intereses, a da se sve to ukloni u jedan veliki, zaјednicki interes. To samo može veliki kapital, ili veliki interes sa velikim kapitalom. To je jedno moje razmišljanje, jedna moja konceptija, jer ja se ne

У ствари Budva je једно razgrađeno mjesto, urbanički i arhitektonski do nivoa da to vrijeđa dobr ukuš, i korisnika, i nas arhitekata i svakoga namjernika. Chum sa vrata od Pizane izazvamo napole, ujemo u park i krenemo dalje – Budva nije više mediteranski grad. I chini mi se za takvu opravu grada treba i mnogo ljubavi, i mnogo volje i, vjerovalno i pomalo investicija, ali chini mi se prije svega dobre volje i dobrog interesas svih nas, da od te Budve ako

nom trenutku kad se zavrши ova tragedija koja oko nas traje, kad se neke određene stvari dese i na međunarodnim relacija, Budva će tada imati jednu izvanrednu poziciju.

● Naјatraktivnije lokacije na Budvanskoj riviјeri su uglavnom zaузete ili „nacete“. Srećom nije bilo para za sve, pa je ostalo ponovo i za sadašnje i na stupajuće generacije. Kakvo je vaše mišljenje o tome?

– Ja u svim svojim profesionalnim akcijama koje su vezane za ovaj prostor, prije svega nastupam kao neko ko je ovdje, i ko to ne može da prenabrege. Zapravo, to je jedan od onih pozitivnih kamenciha, posljedica jednoj sensibilitetu koji svako od nas nosi. Jep, ipak neke osnovne stvari se izvlače, crpe iz nekih korijena, i ja sam ponosan što upravo imam takve korijene i mjesto sopstvenog identiteta. Zato sam na izjestan начин понекad mogda i ostrašen kad se ovde dешавaju stvari koje se dешavaju. Velika je sreća što u periodu velikih zahtava, velikih projekata i programa, koji nekad niјесu bili „pokriveni“ пameću, nije sve izgrađeno, pa su neke pozicije na ovom prostoru ostale zaštite. Mislim i na Jaz. Ja sam dobio prvu nagradu za „Jaz“, ali ako je to dруштveni interes i interes ovog prostora, ja ћu uviјek navijati da se to ne izvede ako bi to upropastavalio ovaj prostor. Zato ћu uviјek zag-

Бранислав Митровић је рођен 26. 11. 1948. године у Бару, живио је у Светом Стефану где је завршио четврти разред основне школе, а затим школовање наставио у Титограду, где је завршио основну школу и гимназију. Архитектонски факултет је завршио у Београду 1974. године. Радио је као сарадник у Институту за архитектуру и урбанизам

Србије, затим као слободни умјетник, члан Удружења ликовних умјетника примјењених умјетnosti и дизајна, а од 1977. ради у „Србија пројекту“ где је прошао пут од сарадника до водећег пројектанта. Од 1986. до 1990. је радио у Саобраћајном институту ЦИП-у кад прелази на рад на Архитектонски факултет, где сада као децент држи предавања у Београду и Приштини из предмета Пројектовање 3, Објекти културе – спектакли, и вјежбе из предмета Синтезни пројекат 1, 2, 3. Предсједник је Удружења архитекта Србије.

Као архитекта учествовао је на 60-ак општег југословенских конкурса, а на 36 је освојио једну од прве три награде. На подручју наше општине учествовао је на више конкурса, добио је прве награде за комплекс „Jaz“, за пројекат Центар Петровца и за Урбанистички пројекат ексклузивне зоне Свети Стефан, а треће награде за комплекс „Словенска плажа“ и комплекс „Каменово“. По његовим пројектима саграђени су објекти љетње позорнице у Светом Стефану и Споменчесма обиљежје борцима из I и II светског рата. Учествовао је и на међународним конкурсом за објекат Владе Доње Аустрије у Сан Пелтену.

● Ваш одговор је и увод у последње – шта би као архитекта жељeli да уредите у свом завичају?

– Волио бих да добијем шансу да изградим нешто, јер папир је папир и ја сам ову награду добио на основу неке папирологије, а праве потврде се тек дешавају кроз конкретну материјализацију једне идеје. Коначни и завршни циљ сваког архитекте, а ја не могу себи да из тога искључим, је да се изведе одређени објекат, и онда, нормално, жеља да то буде најбоље могуће, најбоље који човек може по својим професионалним могућностима. Жеља ми је да то буде у ствари један мали каменичић у сјајном мозаику градитељског наслеђа овог простора. Говорим наслеђа онога што имамо, и да се можда искључим или надградим, или превaziđem, одређene промашаје који су се десили на овом простору у најблијој нам прошlosti. Значи, заista бих волio ако бих bio један од оних који би допринијeli да једна квалитетна архитектура са ових простора буде промовисана као једна особеност и као допринос идентитета овог простора.

За свој рад добио је више награда, а између осталих Октобарску награду Београда, награду „Борбе“ за архитектуру за Србију 1985. и 1990., савезну „Борбину“ награду 1990. године и двије награде Салона архитектуре у Београду.

ЗГРАДА ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЈЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ (ДЕТАЉ) ЗА КОЈУ јЕ ПРОЈЕКТАН БРАНИСЛАВ МИТРОВИЋ ДОБИО ОКТОБАРСКУ НАГРАДУ БЕОГРАДА И САВЕЗНУ „БОРБИНУ“ НАГРАДУ АРХИТЕКТУРЕ ЗА 1990. ГОДИНУ

бавим тим великим планерским пословима, а по сензабилitetu близи су mi mikro заhtjevi mali urbanezimi i jedna drugačija arhitektura. To su zadaci za velike, kompleksne timove. Tu se preplinju intereseti od države do pojedincu i tu je zaista uviјek teško doći do pravog rezultata. A u ovim situacijama kad se desilo ovo što se desilo, to je onda još prijeliko komplikovani.

● Урбанизацију у нашој општини стално прати и новица на урбанисте и општинаре, а има мишљења и да је то наша судбина као атрактивног подручја. И у једном и у другом случају питанje је шта и како даље?

– Budvanska riviјera se praktično, radila „po hitnom postupku“ a to je naјizraženije bilo u Budvi. Niјesu riječi, ocjene da je Budva pri tom izgubila obilježja primorskog, međiteranskog mještva?

● Budvanska riviјera se praktično, radila „po hitnom postupku“ a to je naјizraženije bilo u Budvi. Niјesu riječi, ocjene da je Budva pri tom izgubila obilježja primorskog, međiteranskog mještva?

– E, ту сам ја, да кажем, и најtужniji, најsjetniji, јер ја Budva ne prepoznam a ujedno je u Budvi ne prepoznam autentični mediteranski grad.

можемо направимо ili rekonstruišemo nešto što може да личи na mediteransko mjesto. Budva je ranije, u onoj staroj Jugoslaviji, bila eksponirani prostor jednog moćnog zaleđa, na jednoj linijski prodora od kontinenta prema obali, mnogo raspšireni i sa daljko više polova interesa. Sada je Budva udarna tacka ovog prostora i koliko god to ima pratećih negativnih razloga i stvari, Budva pod uslovom da pametno radi može to da iskoristi da postane jedno autentично, eksponirano mjesto kulture, животa i rada. Akcije kao što je Grad-teatar praktično ne morati i da se oviđaju ovde ne samo kroz nekakav lokalni interes Budve, nego kroz interes jedne средине, jednog zaleđa, koji postoji za to. A u određenim

B

KONSALTING
INŽENJERING
MARKETING

BSP
DP. Budva * Sveti Stefan * Petrovac d. o. o.
85310 Budva, Jugoslavija

Petra I Petrovića 3, Tel: 086/51-578, 51-522 i 51-925; Fax : 086/51-578

Васо М. Станишић

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ВИШЕ НИЈЕ КАО ПРИЈЕ

НАШИ саговорници са нескривеним нездовољством истичу како се у нашем угоститељству протеклих година до сада тога примијено, како је дошло до правог срозавања квалитета. Разлика између данашњег и ондашњег угоститељства, је буквално „небо-земља“.

Владо Митровић, којије прије двадесет година био директор тадашњег предузећа „Свети Стефан“, каже да је шеф кухиње имао већу плату од директора предузећа, а шеф техничког одржавања примао је колико и директор. И то није било ништа чудно, био је то у том златном периоду мотив за рад. Директору није сметало што није имао највећу плату у предузећу, јер је знао ако су квалитетни и услуга подржавање да је тиме и његов посао знатно олајкан, да, безмalo, на та два кључна сектора не треба да мисли. (Наши саговорници су заборавили да кажу, али било је то вријеме кад је град-хотел „Свети Стефан“ добио „Златну јабуку“).

А нијесу за све криве санкције. **Вуко Митровић**, година кувар и шеф кухиње на „Светом Стефану“, који је својим кулинарским умјештвом доспјио до међународних такмичења, наводи и следећи пример:

„На посљењем такмичењу угоститеља оне Југославије прије четири године, у тако јакој конкуренцији, екипа „Монтенегротуриста“ је била друга, а кувари су освојили четири златне и једну сребрну медаљу. На овогодишњем такмичењу ТУРЈУГ – нијесмо имали учесника!“

УПРАВНИ ОДБОР

ПРЕДУЗЕЋЕМ за заштиту, унапређење и коришћење туристичких потенцијала „Свети Стефан“ руководи Управни одбор од 13 чланова у коме су, поред предсједника скупштине дионичког друштва Милана К. Рађеновића, Владо Митровић, пресједник Управног одбора, др Драган Костић, члан УО за развој, Милорад-Мики Савићевић, за трговину, Бранко-Дики Кажанегра, за маркетинг, Илија Кажа-

негра, за инфраструктуру, Владо Кажанегра, за јавни ред и мир, Јово Ђурашевић, за правне послове, Љубо Анђуš, за једнос сајновићем, Лука Живковић, за плаже, паркове и јавне површине, Крсто Никлановић, за приватно предузетништво, Пере Рађеновић, за угоститељство, и Вуко Митровић, за кули-

нарство.

Вршилац дужности директора предузећа је Бранко-Дики Кажанегра.

НЕЗАДОВОЉСТВО

МИ СМО, прво, нездовољни оним што се дешава на мору. Динамиташи уништавају рибу и рибљу млађ, љети глисери и скuteri не поштују оивичене зоне, море је потпуно незаштићено. Наше плаже се претvaraју у излетиште туриста из Будве које чамци и јахте овамо доводе и касније враћају за мале паре.

На копну је још горе. Плаже се не одржавају, закричили су их „излетници“, нема јавног ВЦ-а. Паркови који су били понос, који су рађени по угледу на француске паркове, су запуштени, нема ни цвијећа ни ружа, како је било од краља на овамо. Зелене површине су паркиралишта, а хладовина дрећа „згодне“ за паркиралиште.

И објекти су у лошем стању, нема више ни редовног а камоли инвестиционог одржавања. И кад је тако како је са плажама, парковима, путевима, хотелима, ресторанима, кад гости који плаћају високе цијене морају на истој плажи с „излетницима“, јасно је да ту нема високог туризама, јер га не чине само цијене. Гост добије много мање него што пласти, али наш гост није навикао да се жали, а да хоће одмор би му дошао трабе.

AUDIO - VIDEO SERVIS
ALARMI I REKLAME
SAT

Prodaja proizvoda
reklamiranih na satelitskoj
televiziji

85310 BUDVA
Ul. 13. jula br. 1
(kod Tržnog centra)

Tel. 086/52-896

У ГОСТИМА: СВЕТИ СТЕФАН

„СВЕЦУ“ ВРАТИТИ-ОРЕОЛ

Свети Стефан – до прије коју годину појам туристичко угоститељског еклектизмита, град-хотел „Свети Стефан“, „Маестрал“ и „Милочер“ – сао обичних (не само југословенских) смртника. Појам туристичког комплекса где је непоновљива „игра природе“ дрогајена и усавршена знањем и умјештвом градитеља и угоститеља, где су људи као мало гдје друго на овим просторима били достојни наследници руке и наума природе. Може ово бити и претјеријавање, и хвалоспјев, шлагворт и пledoје за критику свега данас постојећег на овом простору и у окружју, али мора да је овде било некакво чудо више од природних љепота од приче и пропаганде, јер то и тада није могло створити „имиц“ Светог Стефана као ексклузивне зоне и туристичко-угоститељског аксиома.

А, данас, данас је на овом простору све другачије. Као, уостalom, и свуда око, само мало израженије, таман толико колико је подручје Каменова, Пржног, Милочера и Светог Стефана, било и прије „нешто друго“. Рат у окружју и санкције су учинила своје, од оног ексклузивног туризама више нема ни „т“, али овде више боље неке „предратне ране“, јер су кола кренула низбрдо знатно прије рата. Није, наравно, ни у том златном вре-

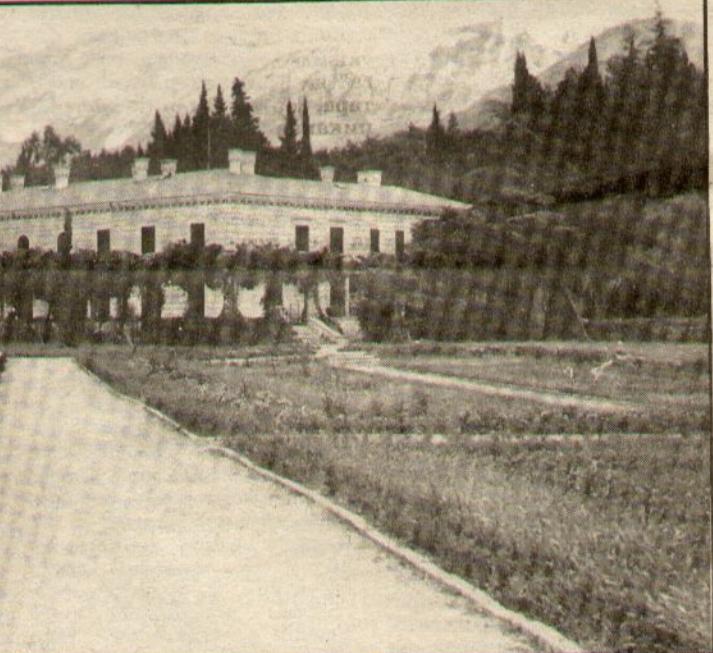
замишљено.

– Ми мјештани испрово-цирани смо овим проблемима, као грађани смо нездовољни много чиме шта се дешава на овом простору, и кад би питали грађане с чим су задовољни тешко би добили одговор – каже Владо Митровић, предсједник Управног одбора „Светог Стефана“.

– Не мора се бити тако како јесте и нас брине што се мало или уопште не предузима на решавању проблема. Ми овде, на подручју Светог Стефана, имамо и људе, и знање, овде смо овим проблемима и страховитим мотивима једноставно речено, испримо и другима ка-жемо-стој. А мотив је чудна ствар. Није случајно што смо се управо и „прочули“ по захтјеву за закуп светостефанских хотела. Ако се ти хотели дају у закуп онда ми морамо имати предност, а на овом подручју хотелима може управљати само један „газда“, јер је ово једна цјелина. Разговарали смо о овом с многим субјектима, у Скупштини општине, у Агенцији за преструктурирање привреде, у Министарству за туризам, и нико нам није рекао да то што радимо нема смисла. Писа-

ризма није отишла из овог краја у печалбу, а остали саговорници су више пута истакли да је задатак њиховог предузећа да што више раде на „рехабилитацији“ подручја Светог Стефана како би се створили услови живота и рада да ни сљедеће генерације не морaju у печалбу.

– У плановима нашег предузећа Свети Стефан је зона високог туризама и то читаво подручје, као и систем концептивних кругова у чијем је средишту град-хотел „Свети Стефан“ као „десетка“ – каже Бранко-Дики Кажанегра. Око „десетке“ је све зона високог туризама, а по ободу, у селима, апартмани високе категорије. Наравно и аутокампови, највише категорије са пријељуком и за сателитску телевизију. Јер, аутокамписти ни-

ли смо и Влади Црне Горе, „Будванској ривијери“, и њеном управном одбору, и сада очекујемо одговоре. Сматрамо да радимо један користан посао и била би штета да не нађемо заједнички језик с „Будванском ривијером.“

Циљ овог предузећа је „заштитити што се може заштитити, и унаприједити што се може унаприједити“, а „Свети Стефан“ д.д. је регистрован, а наши саговорници нас убеђују и спреман, за све послове који се могу обављати на подручју Светог Стефана.

Љубо Анђуš истиче да је његова генерација прва која баш захваљујући развоју ту-

јесу сиромашни туристи, они са својом кућом иду на одмор и спремни су да добро плате ако им се понуде добри услови боравка.

Дионичари „Светог Стефана“ су спремни да уђу у разне послове од значаја за ово подручје, спремни су да учествују у финансирању и изради урбанистичких планова,

јер сматрају да је овде

најскупљи квадратни метар

земље у Југославији, и треба

добро водити рачуна шта се и

где планира и гради. Бранко-Дики Кажанегра каже да

је градња поред мора врло

сложено питање, јер све оно

што је испред објекта добија,

а она иза тог објекта губи

вrijednost da ima prednost.

Да ли ће се, како, када и колико, остварити планови дионичарског друштва „Свети Стефан“, тешко је предвидети, али је вриједно питање што се група туристичко-угоститељских радника из Светог Стефана, која је углавном била и свједок и учесник златног периода овдашњег туризама, одлучила да нешто озбиљније учини, да поврати понешто из тих сjećanja u stvarnost.

E. P. N.

Srećnu i uspješnu
Novu 1995. godinu

želi Vam

SVETI STEFAN d.d. sa p.o.

PREDUZEĆE ZA ZAŠTITU, UNAPREĐENJE I KORIŠĆENJE
TURISTIČKIH POTENCIJALA

SVETI STEFAN Centar MZ bb, Tel. 086/62-415 Fax: 086/62-083

БЕЧИЋИ

СПОР ВЛАСНИКА ЗЕМЉИШТА И „НАФТАГАСА“'

● Власници траже да им се врате четири хиљаде квадрата „отетог“ земљишта и да се пониши незаконито укњижење „Нафтагаса“ на 3,5 хиљаде квадратних метара.

Најавијести о одржаној 25. октобру, група грађана из Бечића је обавијестила одборнике о свом спору са „Нафтагасом“ око земљишта у Бечићима, тражећи да се ставе ван снаге сви досадашњи споразуми између Скупштине општине и НЛС „Нафтагас“ о изградњи нових угоститељских објеката док се не постигне договор с власницима земље и да надлежни општински органи зауставе сваку евентуалну градњу на спорном земљишту док се не реше имовинско-правни односи.

— Прије 16 година Бечићима је одузето четири хиљаде квадратних метара земље ради изградње одмаралишта „Нафтагас“ по минималној општинској цени од тадашњих 50 динара по квадрату (односно 4,95 мар-

ака у динарској противредности) или до данас није приведено намјени па су се стекли предвиђени услови да нам се то земљиште врати и да за њега у новом поступку добијемо тржишну надокнаду — рекао је један од оштећених власника земљишта Неђељко Бечић — Други дио нашег захтјева односи се на незаконито укњижење у суду „Нафтагаса“ на 3,585 квадратних метара, јер никад није вођен никакав поступак одузимања, нити су власници земљишта знали да је планирано да се то одузме, док „Нафтагас“ није покушао да уђе у посјед.

Одборници су у расправи подржали захтјев грађана Бечића и нагласили да и даље важе ранији закључци Скупштине општине о враћању земљишта и надо-

жиди за одузето земљиште по тржишној цijени.

Закључено је да ће се организовати састанак и разговор између свих субјеката у спору, што је и урађено 15. децембра, али спор је остао неријешен.

Посебан проблем је како се „Нафтагас“ у Основном суду у Котору укњижио као власник на двије парцеле површине 3.585 квадратних метара на основу рjeшења СО Будва из 1978. и допуне рjeшења 1988. године, тек 1994. године, а да претходно није вођен никакав поступак. Скупштина општине је то земљиште наводно одузела од СИЗ-а за изградњу и пренијела „Нафтагасу“, а да претходно СИЗ никад није био ни власник, ни корисник тог земљишта. Да ствар буде још замршенија читај тај предмет је нестао из општинске архиве! Власници су због тога покренули судски спор, а суд треба о томе да одлучи крајем јануара.

В.М.С.

ДО ПОБОРА АСФАЛТОМ

У доњим и горњим поборима, крајем новембра, завршена је акција на изградњи асфалтирању пута који ова села спаја у дужини од 1500 метара.

У овим селима, где стално живи око 25 домаћинстава, (мада се њихов број током викенда повећава) да би се пут асфалтирао, житељи су сакупили 12 хиљада динара, а остали дио новца, обезбиједили су Скупштина општине Будва и Дирекција за јавне радове Црне Горе.

Поред становника ових села на изградњи пута, главнију радове извели су радници „Црногорапута“ из Котора и предузећа „Бар-пут“ из Бара.

Предсједник режијског одбора за изградњу овог пута **Иво Марковић** нам је рекао, да је овај пројекат започет још прије четири године, а његов завршетак има огроман значај, јер се овим селима поново враћају њихови житељи, па се одавно заборављене њиве поново обрађују.

Р. Павићевић

СЛЕДЕЋИ БРОЈ

„ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ИЗЛАЗИ ПОЧЕТКОМ

ФЕБРУАРА 1995.

АНКЕТА

КАКВЕ (СУ) ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

УЖЕЉИ да поводом поновног покретања „Приморских новина“, „ослушнемо“ и мишљење читалаца о томе како им се допада лист, шта је у њему добро, а шта није, какве би „Приморске новине“ требало да буду, питали смо наше суграђане и, ево што смо забиљежили.

Др Тадија Николић, педијатар: Надам се да је стампе до антикултуре и безумља прошао. Нажалост, остало је пуство у многим главама. Очекујем да ће „Приморске новине“ бити не само права информација из свих области живота комуне, него и трибина ауторитета од ума, знања и поштења. Јер, Будва је врло богата не само природним љепотама, него и умним људима.

Зорка Војнич, трговац:

Веома сам обрадована што су се „Приморске новине“ поново појавиле на нашим киосцима. Нама старосједиоцима увијек је било велико задовољство да их прочитамо и на тај начин видимо како наш град „дише“.

Посебно ме обрадова чланак о водоснабдјевању, јер је коначно нашим мукама по том питању дошао крај. Поздрављам чланак о „Аквавиби“.

Само тако наставите. „Приморске новине“ заслужују све ријечи хвале.

Мирјана Марковић, начелник Општинског одјељења за друштвене дјелатности и општу управу:

Поновно излажење „Приморских новина“ је веома значајно за информисање локалног становништва. Мислим да лист има своје читаоце и да би обогаћен прилозима у којима би се третирала питања од значаја за задовољавање потреба од непосредног и заједничког интереса за грађане, био квалитетна новина. Сматрам да би требало размотрити могућност о излажењу листа петнаестдневно, посебно у току трајања туристичке сезоне.

Ивка Зандовић, шеф продавнице „Приморка“ — Бар:

Овом граду су новине оваквог типа потребне, јер у њима можемо сазнати све што је од значаја за наш град и његове становнике. Први број „Приморских новина“ ме пријатно изненадио и драго ми је што је и зашао у вријеме слободарских дана Будве, јер су тиме добиле свечанију но ту.

Петар Вујачић, радник МУП-а:

„Приморске новине“ требало би обогатити прилозима о младима. О томе како живе, шта раде, како се забављају и проводе ове зимске дане у Будви.

Ацо Чобреновић — професор историје у пензији:

Добро је што „Приморске новине“ поново излазе, штета што је услиједио толики прекид, јер смо се били навикли на њих. Информисали су нас о збивањима у општини и то је било добро. Овај број је врло богат информацијама из разноличних областима. Посебно волим да прочитам историјску рубрику, па предлажем да се више пише о историјским личностима и уопште о богатој прошlostи овога краја.

Момир Вучинић, професор ОНО и ДСЗ:

Прочитам сам „Приморске новине“ и поздрављам њихов поновни излазак, јер је добро да овај крај има своје локалне новине. Посебно ми се у овом броју смијају рубрике „из старијих баула“ и „обични — необични људи“. Могло би мало више да се пише о обичајима из овога краја који су интересантни и специфични. И да се посвети више пажње младима и њиховим проблемима, да једна страница буде њихова.

Марјан Карапикић, шеф кухиње у хотелу „Виле Олива“:

Овај први број обухвата мање више све из различних области. Требало би једино, ако се има могућности, да буде мање квалитетнија израда, квалитетнији папир.

Зага Радуловић — професор музике у пензији:

Штета је што нису дуго времена излазиле и честита што су поново стартоваље. Замјер је да се раније запостављао Петровац и друга мања мјеста у општини па се надам да ће убудуће „Приморске новине“ покрити цијело подручје. Требало би писати више о културном животу и култури уопште.

Буро Медиговић, пензионер:

Поздрављам поновни излазак „Приморских новина“. Добро је да општина има своје новине. Само нека наставе и даље.

Борје Греговић, студент филозофског факултета:

Добро је да постоје локалне новине, али ми се не свиђа веома. Предлажем да се штампају у мањем тиражу или зато на квалитетнијем папиру, мањег формата, са квалитетнијим фотографијама. Да изгледају као луксузни каталог. Онда би сигурно биле новине које се не читају само један дан и чувале би се. То је могуће и није нарочито скупљати од овог начина штампања.

У случају квалитетнијег штампања приложио бих збирку од 3500 паштровских старих ријечи, пословица, изрека, које сам прикупљао са овог подручја. То би могло излазити у наставцима.

Илија Склендер, пензионер:

Увијек радо читам „Приморске новине“ јер третирају локалну проблематику и поздрављам њихово поновно излажење.

Припремиле:
Маја Поповић и
Татјана Медиговић

Markotex

Preduzeće za unutrašnju trgovinu na veliko i malo

MP

85310 BUDVA
Velji Vinograd bb

Tel. 086/52-238
Tel./Fax:51-237

НОВЕ КЊИГЕ

Недавно је изашла из штампе књига "Здравствена заштита жена у Црној Гори" пријатеља доктора Василија Кусовца, начелника гинеколошко-акушерског одјељења болнице "Данило І" у Цетињу, која је уједно и његова докторска дисертација. Рецензенти књиге су академик проф. др Берислав Берић и академик проф. др Драгутин Вукотић.

Ово је прва књига те врсте у Црној Гори, јер, како каже аутор у предговору, здравствена заштита жена до сада није обрађивана и циљ ове студије је "да се што комплетније испита овај сегмент здравствене културе на тлу данашње територије Црне Горе у прошлости, све до да-

нашњих дана". Занимљиво је да је, како каже др Кусовач, на IX конгресу гинеколога и акушера Југославије 1980. године у Скопљу иницирано писање монографије о развоју гинекологије и породilstva на тлу Југославије, али то није реализовано, и ово је, према ауторовим сазнањима, прва књига о здравственој заштити жена подручју садашње, а и тадашње Југославије.

Књига "Здравствена заштита жена у Црној Гори" је резултат вишегодишњег рада др Кусовца, а у њој се на више од 300 страна не говори само о здравственој заштити жена у најужем смислу него и много шире, о свим елемената који су одређивали по-

ЖЕНА КРОЗ ВЈЕКОВЕ

ложај жена у Црној Гори, који је са своје стране диктирао и приступањем личечеву. То су елементи историјског, географског, политичког, социјално-економског, културно-просветног, етнолошког, традиционалног, вјерско-религиозног и другог карактера. Аутор у предговору истиче да се предмет ове студије састојао у извлачењу свих оних детаља из области здравствене културе данашње територије Црне Горе, који су се односили на здравствену заштиту жена, везану за њихову репродуктивну функцију и гениталне органе. То није било нимало лак посао јер је требало из сваког археолошког открића, сваке фреске, из сваке мо-

литве, из сваког манастира, из сваке писане ријечи, акта или документа, из сваког путописа, књижевног дјела, из сваког обичаја, из сваког кализања савременика извлачiti детаље везане за здравствену заштиту жена, и тако, попут слагања мозаика, доћи до целине која ће представљати писани презент ове области кроз вјекове до данашњих дана.

Књига има девет поглавља (Положај жене и брак у Црној Гори кроз историју, Преглед етномедицине у Црној Гори у прошлости, Етногинекологија и ентоопстетрија у Црној Гори, Здравствена заштита жена у Црној Гори до XIX вијека, Здравствена заштита жена и

Басилије М. Кусовач: Здравствена заштита жена у Црној Гори – студија о развоју кроз вјекове до данашњих дана; ИТП Унирекс Нишић, Медицинска књига Београд, 1994.

мено, писана језиком разумљивим за најшири круг читалаца.

"Здравствена заштита жена у Црној Гори" је свакако занимљива и за читаоце у нашој општини, јер је др Кусовач у књизи доста простора посветио подручју Будве и Паштровића, од чега један дио објављујемо у овом броју "Приморских новина."

МАГИСТРИ ОПСТЕТРИЦИЈЕ И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЖЕНА У ЦРНОЈ ГОРИ

ДЕВЕТНАESTI вијек представља специфичан период у историји Црне Горе, посебно у погледу њене државнотврдности и развоја као прatioца стварања државе. Он је испуњен одлободилачким ратовима, који су доводили до проширења њене територије и тиме представљали претечу стварања државе Црне Горе у садашњим границама. Темељи Аустроугарске монархије и Турске империје, у чијем посједу су били Бока Которска, односно сјеверни дио Црне Горе, ослободилачким ратовима у старој Црној Гори су били озбиљно уздрмани, тако да је то био последњи вијек њихове доминације на овим просторима.

Посебно место у развоју Црне Горе у XIX вијеку припада здравственој култури. У погледу здравствене заштите жена XIX вијек је био у знаку појаве првих школованих бабица, прво у Боки Которској а потом и у њеном заleđu старој Црној Гори, хирурга као развојне фазе те заштите и магистара опстетриције, као вишег нивоа исте. Ови зајди су у здравственој заштити жена, посебно у трудноћи и порођајима, представљали нови квалитет, иако им то неће бити с обзиром на тадашњу материјалну културу, цјелокупнот, односно све обухватност у пружању здравствене заштите и номинални ангажман, превасходно обавеза. И школовање љекара и њихова екудација у сусједним земљама, првенствено у Аустроугарској и Италији, су у то вријеме били у

складу са таквим потребама. Они су, заједно са хирургијом, представљали развојну фазу здравствене заштите жена до појаве првих гинеколога-акушера, до чега ће доћи тек у XX вијеку.

Бока Которска

Држава градских хирурга у Котору је постојало као традиција још од XIV вијека, који су, заједно са професионалним, али нешколованим бабицама, били у служби здравствене заштите жена. Тако са почетком друге аустроугарске окупације Боке Которске (1814-1918), која је уји у састав провинције Далмације, у Котору ће постојати школована бабица. Почетком рада "Примаљске школе" у Задру 1821. године, овим кадром су се попуњавала и још нека места у Боки Которској, а традиција државања хирурга ће се наставити и даље, с тим што ће се пренијести и на Будву и Херцег-Нови, а повремено и на нека мања места. Посебан и нови квалитет у здравственом заштити жена у Котору, а тиме и у Боки Которској је настао 1824. године доласком првог магистра опстетриције. Тоје био др Nicolo Pinelli "medico-chirurgo condotto", који је у историји здравствене културе, први магистар опстетриције у Боки Которској, односно на територији садашње Црне Горе.

Према "Tabella dei concorrenti al posto di consigliere medico circolare presso la Luogotenenza della Dalmazia" од 16. децембра 1850. године, др Николо Пинели је рођен у

Млецима 1801. Медицинске студије је завршио на Универзитету у Падови и стекао звање "љекара медицине, хирургије и специјалисте за порођаје". Након кратког, привременог боравка у Маркарској у функцији општинског љекара, "Владиним декретом од 13. јула 1824. број 11. 297/1427. именован је општинским љекаром у Котору и љекаром которских затвора с годишњом платом од 400 форинги". За вријеме боравка у Котору, који је трајао "четири године, пет мјесеци и десет дана", овај град имају још и окружног љекара и једног "Chirurghi approvato". У исто вријеме и Будве и Херцег-Нови су покрivenи љекарском заштитом у својству војног или цивилног љекара или хирурга, а школоване бабице имају Котор, Будву, Херцег-Нови, Пераст и тд. од 1828. и Прчње. Здравствена заштита жена је у том периоду у Боки Которској заступљена са једним магистром опстетриције, повремено са 3-4 хирурга и 6-7 школованих бабица.

Сљедећих "шест година, шест мјесеци и двадесет и два дана" др Nicolo Pinelli је био љекар у Будви, по Владином декрету "од 23. децембра 1828. број 24.581", којим је постављен "за љекара у Будванском срезу". Према "Almanacco della Dalmazia", он је тих година био једини љекар у Будви, где је са једном школованом бабицом био и у служби здравствене заштите жена.

Иако није у ускoj вези са љекарским пословима др N. Pinelliја за вријеме његовог

боравка у Котору и Будви, а у интересу историјских тачности, осврнућемо се на неке криво приказане детаље из тог периода. М. Шкарица у "Стот година примаљске школе у Задру" за др Pinelliја дословно каже: "За вријеме службовања у Котору одлазио би на Цетиње лијечити пјесника и владику црногорског Петра Петровића Његоша". Историјска је истина да је лијечио не владику Петра Петровића Његоша, већ предсједника Сената Ивана Ивановића Вукотића, али у манастиру Стјенићи изнад Будве, када је др Pinelli био љекар у "будванском срезу" а на у Котору. Тачно је, да је, с обзиром на ангажман др Pinelliја за "аустроугарског извјештача" постојала тенденција и понуда за лијечење болесног владику Петра Петровића Његоша. Историјска је истина да је лијечио не владику Петра Петровића Његоша, већ предсједника Сената на Цетињу, како би "прикупљао податке политичке нарави" али до реализације те понуде и "повјерљивог" плана није дошло. Част и историјски значај да лијече болесног владику Петра Петровића Његоша ће припасти другим двојицама которских љекара-хирурга: др Винчензу Голгоу и др Pietru Marincovichu, од којих ће овај први и долазити у исту сврху на Цетиње.

Из Будве је др N. Pinelli "Владиним декретом од 15. јула 1835. број 13.073. постављен за окружног љекара у Дубровнику, где је "провео на служби... петнаест година", три мјесеца и петнаест дана", односно све до 16. децембра 1850. године".

М. Шкарица наводи да је

др Nicolo Pinelli, "касније постао далматински протомедик, а с тим и равнитељ Примаљске школе у Задру" и школоване бабице у Боки Которској. Вrijedno je напоменuti da су у том периоду, односно током читavog XIX вијека и у XX вијеку до 1946. године постапљања љекара било у основном звање. Тако је "Almanacco della Dalmazia per l'anno 1838." у малом далматинском мјесту Блату (на Корчули) регистровао под насловом "Chirurghi approvati" љекара "Demetrio Dimitri maestro in chirurgia ed osteotricia", иако није био искључivo постапљен у тој функцији.

Др Nicolo Pinelli је провео на раду у Боки Которској, тачније у Котору и Будви 12 година и 1 дан, као "љекар медицине, хирургије и специјалиста за порођаје". Он је био први магистар опстетриције на сада још територији Црне Горе и без обзира на "постављање" за општинског љекара, његов толико дуги боравак у Котору и Будви је представљао допринос развоју здравствене заштите жена,

А ГДЈЕ СУ СЛИКАРИ?

БИЉЕШКА

Осми по реду фестивал Град театар успјешно је завршен, о чему смо писали у прошлом броју "Приморских новина".

По први пут су додијељене награде: Трга пјесници "Стефан Митров Љубиша", књижевнику Милораду Павићу и за драмску умјетност Града театра, редитељу Дејану Мијачу.

Награде је установио Савјет Града театра пред сам почетак овољетоњег фестивала. Ништа неobično. Фестивале прате нагrade. Награде по одлуци жирија добили су најбољи. Ни ту нико није ставио никакву примједбу. Међutim, на фестивалу, поред драмских умјетника и писаца учествују музички иликовни ствараoci.

СЛИКАРИ?

То значи, за ове дводневне награде нијесу могли ове године, а и убудуће, уколико Савјет нешто не измијени, конкурисати ликовни и музички умјетnici.

По нашем мишљењу ове године учињена је неправда према једном вајару сајетског формата, Ратку Вулановићу, чије скulpture красе простор између Старог града и хотела "Могрен" и "Аvala", затим изванредним изложбама Николе Гвозденовића-Гвозда, Десе Керечки-Мустур, Драгана Карапића, цијелом ансамблу опере из Новог Сада, Милени Китић, мецосопран, Иштвану Варги, виолончело, Жельку Лучићу, баритон, Соњи Керкез, сопран, Радовану Паповићу, диригенту, Владимиру Домазетићу, клавир.

С. П.

HOLDING ELEKTRONSKA INDUSTRija
OBOD d.d. CETINJE

Vam čestita

KONU 1995. GODINU

UNIS
RENT A CAR

11000 BEOGRAD, Cara Uroša 10

Tel. 011/ 634-766;

Fax. 011/ 629-739

Poslovnička Budva, CDS Podkošljun

Tel. 086/ 51-427, 51-474

Europcar

НАШ ГОСТ:

Д ВИЈЕ од укупно четири Новембарске награде 1994. отишле су на адресу културних посленика Јавне установе „Град театар“ и Спомен дома „Црвена комуна“ у Петровцу. Шта за вас, радника из области културе значи ова награда.

— Велика је част сваком посленику ако је његов труд, његово учињено дјело, другима било радост. Јер, човјек радећи за себе ради за друге и његов је рад само онолико значајан колико је другима значио. Награда која је додијелена Јавној установи Спомен дом „Црвена комуна“ којом руководим, припада је свим умјетни-

БРАНКА ПАВЛОВИЋ, ДИРЕКТОР СПОМЕН ДОМА „ЦРВЕНА КОМУНА“ У ПЕТРОВЦУ

ПРИЗНАЊЕ ДОМАЋИНIMA И -ГОСТИМА

● Награде се додјељују сваке пете године, а ваша установа егзистира нешто дуже. У чему се састојао досадашњи рад Ј. У. Спомен дом „Црвена комуна“ у Петровцу. Шта за вас, радника из области културе значи ова награда.

— У првим годинама постојања Спомен дом је егзистирао у саставу КИЦ-а Будва, да би се 1992. године одвојио и почeo са радом као самостална јавна установа која је својим резултатима на пољу презентације ликовне, музичке и драмске умјетности увећала културни живот Петровца.

Рад галерије Црвена комуна карактерише југословенски излагачки

вајари Драган Јеленковић, графичар Никола Царан, сликари Милица Mrđak Кузманов, Вишња Петровић, Лидија Сребротњак и на тај начин показали да је овим пратимо актуелна збивања у југословенској савременој ликовној умјетности.

Дио програма ове галерије чине изложбе афирмисаних сликара као што су Бобо Словинић, Стеван Лукетић, Драган Карадић, Никица Раичевић, Биљана Вуковић, Милић од Маече, Џиле Маринковић и други. Овако богата ликовна понуда учинила је да гале-

вог Сада, Модерном галеријом „Олга Петровић“ из Панчева. Плод ове сарадње је и организовање ликовне колоније „Петровац 94“ у чијем су раду учествовала двадесет и два академска сликара и графичара из Војводине.

● Иако немате одговарајуће услове, веома је богат и драмски програм?

— Недостатак сценског простора условио је да у Петровцу буду изведене монодраме и само оне представе које можемо приказати амбијентално. Тако је петровачка публика у протеклом периоду могла са задовољством да прати остварење Звездара театра, Југословенског драмског позоришта, Народног позоришта, Атељеа 212, и Црногорског народног позоришта као што су „Професионалац“, „Хамлет у Мрдунши доњој“, „Олеана“, „Жене у народној скупштини“, „Кабаре ембарго“, а све захваљујући успешном сарадњи и несебичном залагању свих запослених културних посленика у Граду театру.

● Велики број концерта чине кључни дио музичког програма.

— Музички дио програма је интересантан по томе што има двије димензије, културну и едукативну. Представили су нам се Татјана Олујић, виолина, Вујадин Кривокапић виолина, Драгана Петковић клавир, Вили Фердинанд виолина, као и успјешни студенти Музичке академије из Подгорице. У едукативном дијелу програма Добрila Поповић, професор Музичке академије, водила је трибину „Савремени тренутак у музici“ а полазници су били угледни млади музички таленти из Петровца које са успјехом води већ другу годину наставници клавира Мирјана Пајовић..

● Ви сте познати и по

Новембарска награда општине припада је свим учесницима, сликарима, музичарима и ентузијастима који су својим духовним ангажовањем допринијели да културни живот у Петровцу крене савременим токовима

организовању многих трибина, неке трају и годинама као она коју води архитекта Петар Перовић.

— У овом кризном периоду, бременитом стресовима, порастом безнађа и дезоријентације, трибина коју води Петар Перовић нуди трачак наде у могућност другачије организације индивидуалних потенцијала. Рад трибине је запажен као културни пробој ширих размјера јер обрађује теме духовног развоја. Трибина има око тридесет полазника. Иницирана је ради едукације оних који имају интересовања за откривање креативних способности, култивацију ума, развоја свјесности, а њен главни циљ је постизање добробити за себе, за сваког појединца и групу, за просперитет у друштву и мир у свијету.

● Поред цјелокупног културног живота, у оквиру Спомен дома „Црвена комуна“ одвија се и друштвени и јавни живот Петровца.

— У протеклом периоду у јаједици са Организацијом жена, обновили смо рад КУД-а „Стефан Митров Љубиша“ који броји жејдесетак чланова, ученика средње и основне школе. Фолклорна секција је најброжија. Ђјеца се задовољством окупљају и вјежбају. Обновили смо и отрли од заборава паштровски народни мелос и игре са овог подручја, а својим програмом фолклорна секција употпуњује туристичку понуду Петровца.

Школа за младе музичке таленте почела је са радом прије двије године. Ученици осим што добија-

ју основно музичко образовање, заједно са својом наставницом сваки свој успјех прославе концертом за све грађане Петровца. Потреба младих да су активни, да се што више ангажују како би се правилно развили, подстакла нас је да организујемо пlesну школу, балет, аеробик и ритмичку секцију, као и курсеве страних језика, тако да је свако могао сходно интересовању да развија своју креативност.

Осим ових активности у Спомен дому се одвија и друштвени живот Петровца. Локална самоуправа се брине о граду, о потребама грађана и о свему онеме што нам живот чини квалитетнијим. Организација жена је најактивнија. У њу су укључене скоро све жене Петровца и бави се свим актуелним проблемима мјеста. Изузетно је запажен њен рад на сакупљању хуманитарне помоћи, прихвату и близи о избеглицама, старима и немоћним. Бави се еколошким проблемима и врло активно учествује у организовању свих културних манифестација.

● Награду сте примили-шта даље.

— Несумњиво је да је Спомен дому „Црвена комуна“ постао центар културног и друштвеног живота Петровца, што је потврдила и Новембарска награда коју смо са рађашњу примили.

Награда нас обавезује да нам будући рад буде плодоноснији на радост наших суграђана и свих поклоника културе и бораца за уздизање духа кроз ликовно, музичко и драмско стваралаштво.

Бранка Поповић

цима, сликарима, музичарима и ентузијастима који су својим духовним ангажманом допринојили да културни живот у Петровцу крене савременим токовима, а у исто вријеме показује да ово вријеме није вријеме равнодушности и нехаја за културу већ вријеме његовања истинских вриједности.

програм. У овој галерији су се поред црногорских представили многи ликовни умјетници из Београда, Новог Сада, Панчева, Вршца, Сомбора, Чачка и других градова Србије, а концепција излагања је била таква да смо публици представили нови дух умјетности деведесетих, носиоце нових идеја (постмодерна) као што су

рија постане интересантна за све истинске ствараоце који са задовољством своја дјела презентирају петровачкој публици која је, без претеривања, одњегована ликовна публика. Галерија успјешно сарађује са Модерном галеријом из Будве, Републичким културним центром из Подгорице, Центром за визуелну комуницију „Златно око“ из

СРЕЛА се два директора бивша, па се жале на мере ОУН и ЕЕЗ:

— Видиш, куме Мито, сад није важно ШТА СИ, него ШТА ЗНАШ!

— Како, кукавче сини, куме Вито кад ти никада нијесу РАДИО?

— Видиш, зато ја сад примењујем нов прин-

цип-ПРИНЦИП ИЗРОТАЦИЈЕ, па ми то лепо помаже!

— Шта је, кућо стара, то па сад???

— То ти је, оваква РОТАЦИЈА: ја сам, јел, 25 година био комерцијални директор и лепо сам живео од плате и превозије, у малој фирмама, са малим обртом капитала!

— Ти си, куме Вито, јел увек имао ЛОВЕ ДО КРОВА!

— Режим је, мене, по СИЛИ закона пензионирао, прогласивши ме антистручњаком за маркетинг. Нисам седео скрштилих руку, као опозиција, већ сам предузео мере ИЗРОТАЦИЈЕ: запослих се у једној ГСП-фирми, у коју сам као мираз унео багер за копање злате и земље! Даљу радим за ту фирмку, а иноћ за свој гроп!

— Куме, Вито, како то, кад ти nisi знао ни бицикли возити без возача?

— Па, то ти је ИЗРОТАЦИЈА, кажем ти! Из једног послана одеш у пензију,

— Ал јшта суди Увек Он!!

— СИЛЕЦИЈА

Другима је с лављом снагом Преламао ребра, Сад мирује за решетком Ко пругаста зебра.

ЕПИГРАМИ

КФАНСКО МЕЗЕ

Ваше су тезе
Кафанско мезе.
Закуску скратите
И цех платите.

БЛАГОВРЕМЕНО

Једна луда
Сто направи чуда,
Откачи се луде
Да ти зло не буде.

ВЕЛИКИ ОН

Грешкама је
Свако склон,

Митар Митровић

ДВОСТРУКИ МОРАЛ

Некима је морал
Рафиниран блеф,
Па га често мењају
Када им је ћеф

Митар Митровић

СИЛЕЦИЈА

Другима је с лављом снагом
Преламао ребра,
Сад мирује за решетком
Ко пругаста зебра.

Митар Митровић

КОМБАНКА д.д.

КОМГРАП - БАНКА - КОМБАНКА д.д.

ПРВА БАНКА ГРАЂЕВИНАРА

ЕКСПОЗИТУРА БУДВА

Топлишки пут бб
ПОСЛОВНО - ЗАНАТСКИ ЦЕНТАР

ју, а у други уђеш на велика врата, са великим капиталом!

— Куме, јел такав потез од мита?

— Не, откад је Америка и ЕЕЗ ударила на нас, ја сам продао онај „мерцедес“, заправо мењао сам га за багер и тако постао деоничар у фирмама „ГЛЕДАЈ СВОЈА ПОСЛА“, па сада опет држим све конџе у својим рукама.

— Фантастично, мој ку-

ме! ИЗРОТИРАО си државну имовину, коју си купио за мале паре, у приватну фирмку, па сад пуниш цепове?

— Ја сам чист као суза!
Тако ми треће државе!

— Наравно, да си чист, када си нечији плаћ ИЗРОТИРАО у сопствени, привредно-економски смех, у највећој дражиној кризи, мој куме Вито!

Карло ВЕРЕБ

БИОСКОП ОПЕТ ОТВОРЕН

СЕПТЕМБРА 1991. затворила су се врата биоскопа у Петровцу. Послије више од три године, на здравље Петровчана, кино је поново добило своју публику.

Почетком децембра уз пригодну свечаност врата биоскопа су се отворила, овог пута у биоскопској сали спомен дома „Црвена комуна“. У препуној сали љубитљи филма су могли да виде филм Бернарда Бертолуција „Чај у Сахари“.

Т. М.

ФУДБАЛСКИ КЛУБ МОГРЕН ИЗМЕЂУ ВЕЛИКОГ УСПЕХА И - БЛОКАДЕ СТАДИОНА

ИМА ЛИ ДОБРЕ ВОЉЕ?

МОГРЕН је јесењи дио првенства у другој А лиги завршио на другом мјесту, са истим бројем бодова (22) као и првопласирана Младост из Лучана. У међусобним сусретима јесењи шампион је имао бољи резултат па је тако за длаку Будванима "побјегло" прво мјесто. Но, успех који је постигао наш представник је свакако велики, нарочито ако се имају у виду услови под којима је овај тим наступао током јесењег дијела првенства.

Утакмица против Кикинде, одиграна 18. децембра на Лутовима (Могрен је побиједио са 3:2 (2:0) могла би бити и последња у овом првенству коју Будвани играју пред својом публиком. Из ФСЈ је, баш пред ову утакмицу, стигао телеграм којим се управа будванској лигаша обавјештава да на садашњем игралишту више не може организовати првенствене нити међународне утакмице.

Могрен је један од ријетких клубова у цијелој Југославији који је већ подuto брига само једног човјека. Боро Лазовић, човјек за чије име су везани највећи успеси лигаша са Лутова још од 1978. "носи" на сопственим леђима клуб. Довој га је до прве лиге, и сад је на најбољем путу да га врати у старо јато. Али како када је он потпуно испразнио свој цеп – потрошио је свај своја муком заради новаца у иностранству, па и оно што је зарадио овдје бавећи се услугут угоститељством. Буквално је "носио" клуб, све своје вријеме проводио у њему. Сада више не може. Нема одакле Боро да сагради стадион.

– Када сам почињао у Могрену велики посао на стварању клуба који ће дуже вријеме представљати неко име у нашем фудбалу, окупити младе овог града, привући их спорту и одвојити од порока који вребају, плутштала су обећања: те стаће иза мене град, општина, помоћи ће ми. Среје остало на причама, а ја сам радио, вјерујући да чиним нешто добро. Но, сада када нам је опет кренуло у такмичењу, када смо створили тим који представља – да употребијем ону класичну фразу – срећан спој младости и искуства, довели амбициозног стручњака Жељка Марковића, окупили младе.

запело је са парома, игралиштем, прича у једном духу Боро Лазовић.

Но, истичу у Могрену и Лазовић и његови сарадници, решења има. Уз не велико ангажовање општинских власти могу се створити услови за наставак живота клуба, који данас окупља више од 150 углавном младих људи. Иако је давно планиран, стадион у Будви није изграђен на локацији у новој спортској зони, јер једноставно нема паре. Тешко да ће за неко вријеме тамо моћи нешто да се уради.

– Ми ћемо покушати у договору са СО да проблем разријешимо на начин како је то могуће и најједnostavnije, истиче Лазовић. – Предлажемо наиме ово: да нам се уступи локација на којој се сада налази игралиште у Лутовима. Ми ћемо наћи људе који имају новац, а којима ћемо уступити простор испод трибина и неке друге објекте. На тај начин за пола године најдаље годину добили бисмо стадион са трибинама за 10-15.000 гледалаца, а уз то бисмо обештели и раније власнике овог земљишта. Дакле, без динара општинских паре.

Лазовић објашњава и ово: садашње игралиште налази се у зони која је просторним плановима окарактерисана као – рекреациона. Дакле, уклапа се овај спортски терен у то. Коначно недалеко од нас гради се и затворени пливачки базен, дакле ту се формира спортска зона. И што је такође важно, уз стадион је могуће изградити мањи спортски хотел, а и планирани хотел у оквиру ТХ "Словенска плажа".

Фудбалски стадион на овој локацији не би само вредео спортистима. Будва нема објекат већих димензија за организовање концерата естрадних звијезда, других спортских и приредби комерцијалног карактера током лета. И зими у паузи сезоне, овдје би се одржавали спортски турнири. Дакле, такав објекат би радио пуном паром, био максимално искоришћен, доносио и паре. Боро Лазовић и његови сарадници вјерују да ће све то имати у виду прије свих одборници СО, али и други у овом граду.

C.

УСПЈЕСИ КАРАТИСТА

МЛАДИ чланови Карате клуба „Кадмо“ постигли су крајем новембра и у децембру запажене резултате освојивши неколико медаља на такмичењима у Подгорици и Београду.

На републичком првенству одржаном у Подгорици Стојанка Пићан (13) је у конкуренцији такмичарки од 15 до 18 година освојила прво место и ушла у прву поставу репрезентације Црне Горе, а на државном првенству у Београду освојила је четврто место и нашла се на ширем списку кандидата за југословенску репрезентацију.

Марина Отовић (14) је у кадетској конкуренцији на републичком првенству освојила друго место у борбама, а четврто у извршењу ката и ушла у ужи избор кандидата за репрезентацију Црне Горе у борбама и шире избор репрезентативаца у катама. На савезном првенству освојила је друго место у борбама, а седмо у извршењу ката и била најбоље пласирана такмичарка из Црне Горе. Захваљујући овим резултатом Отовићева је постала стандардни члан југословенске репрезентације.

Маријана Војиновић (18) је освојила прво мје-

сто на републичком и пето место на државном првенству у борбама, чиме је постала стандардни члан репрезентације Црне Горе и ушла у шири избор кандидата за савезну репрезентацију.

– Карате клуб „Кадмо“ је на ова два такмичења био најуспјешнији црногорски клуб, а по резултатима које су постигли клуб и Марина Отовић заслужују да се нађу у ужем кругу најуспјешнијих спортиста и спортских клубова наше општине у 1994. години – каже Боро Крковић, тренер КК „Кадмо“.

ЦЈЕНОВНИК

ОГЛАСНОГ ПРОСТОРА У „ПРИМОРСКИМ НОВИНАМА“

Цијела страна	500 динара
Половина стране	300 динара
Четвртина стране	180 динара
Осмина стране	100 динара

Знак фирме 4x4 цм	200 динара
- на првој страни	150 динара
- на посљедњој страни	100 динара
- на средњим странама	50 динара

Мали огласи	
- стубачни сантиметар	10 динара

РАДИО БУДВА 98,7 И 106,0 МЕГАХЕРЦА

ИЗАБРАНИ НАЈБОЉИ СПОРТИСТИ ЦРНЕ ГОРЕ

„БУДВАНСКА РИВИЈЕРА“ – НАЈБОЉА

У ТРАДИЦИОНАЛНОЈ анкети листа „Побједа“, у којој учествују спорчки новинари, спорчки радници, капитени и тренери екипа изабрани су најбољи спортисти и спорчки колективи у 1994. години.

За најбољу екипу проглашена је „Будванска ривијера“. Ватерполисти из наше општине освојили су у протеклој сезони титулу шампиона Југославије.

Пехари и награде најбољим екипама и појединцима уручен су на пригодној свечаности у „Гранд“ хотелу на Цетињу.

BCC BUDVA

Preduzeće za izdavačku i grafičku djelatnost

85310 BUDVA, Mediteranska 4., Tel: 086/52-551, 52-552, Fax: 086/52-553; z.t. 50710-601-0-453

POSLOVNIM PARTNERIMA I GRAĐANIMA OPŠTINE BUDVE
ČESTITAMO NASTUPAJUĆE PRAZNIKE I ŽELIMO

Srećnu Novu 1995. godinu

MARKAN

POSLOVNIM PARTNERIMA I GRAĐANIMA BUDVE

Srećna Nova 1995. godina

Telefoni: 086/51-109 i 52-448; Fax: 086/52-781

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

Основач листа Скупштина општине Будва
Издавач листа Јавно предузеће „Информативни центар“
Будва.

Директор Рајко Куљача
ВД главни и одговорни уредник Васо М. Станишић

Штампа Новинско јавно предузеће „Побједа“ Подгорица
Адреса: Приморске новине поштански фах 14 85310 Будва
Телефони 086/51-487, 52-025 и 52-024
Број жиго-рачуна 50710-803-5-2853 код СПП Будва
Годишња претплата 10 динара